Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	7 april 2026
Portefeuille(s)	Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit
Portefeuillehouder(s):	Melanie van der Horst
Behandeld door	Verkeer & Openbare Ruimte (Bestuurlijke.Zaken.VOR@amsterdam.nl)
Onderwerp	Voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam tweede halfjaar 2025
Bijlagen	Voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam tweede halfjaar 2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeert het college u over de rapportage over het tweede halfjaar 2025 van het Programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam. De aanpak en onderbouwing daarvan is neergelegd in het programmaplan dat in 2019 door het college van B&W is vastgesteld.

<u>Onderbouwing programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam</u>
Amsterdam groeit en de stad wordt steeds drukker. Een goede bereikbaarheid is belangrijk en wegtunnels spelen hierbij een grote rol. In 2019 is aangegeven dat de gemeente Amsterdam de komende jaren staat voor de opgave om te zorgen voor een veilig en beschikbaar tunnelareaal, met een toekomstbestendige bediening en adequaat beheer en onderhoud.

Alle Nederlandse tunnels moeten voldoen aan strenge regelgeving, zo ook de Amsterdamse wegtunnels. In Amsterdam is bovendien sprake van achterstallig onderhoud. Daarnaast is niet goed bekend wat de staat van het onderhoud is, en meestal is de staat van de tunnels niet goed gedocumenteerd. Tot slot hebbende verschillende tunnels verschillende bediensystemen, wat het werk van de verkeersleiding niet eenvoudig maakt, en leidt tot veiligheidsrisico's.

In 2019 is het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam gestart bij (de voorloper van) de Uitvoeringsorganisatie Infrastructuur en Energie. In 2023 is de verantwoordelijkheid voor het programma overgegaan naar Verkeer en Openbare Ruimte.

De gemeente Amsterdam heeft gekozen voor een programmatische aanpak en stuurt daarbij op het volledige tunnelareaal in plaats van op een individueel object. Voor het veilig gebruik is uniformiteit in de uitvoering en bediening van de tunnels cruciaal. Daarnaast leidt uniformiteit tot efficiënter onderhoud van de tunnels. Tot slot zijn alle vijf Amsterdamse tunnels verbonden met de verkeerscentrale, wat ook vraagt om uniformiteit. Om deze gewenste uniformiteit te bewerkstelligen is een programmatische aanpak de beste keuze: de projecten worden op een eenduidige manier aangepakt om te komen tot een integraal, toekomstbestendig resultaat.

De doelstelling van het programma is als volgt vastgelegd:
1. Zorg dat door het uitvoeren van projecten het gehele tunnelsysteem aan de wetgeving blijft voldoen, zodat veiligheid en beschikbaarheid aantoonbaar zijn geborgd.

2. Creëer een robuuste basis, zodat doelmatig en uniform invulling kan worden gegeven aan het toekomstbestendig beheer en onderhoud van het integrale wegtunnelsysteem als strategische asset van de gemeente Amsterdam, zodat de veiligheid en beschikbaarheid daarvan ook in de toekomst aantoonbaar is geborgd.

Binnen dit programma, dat werkt aan de renovatie van alle Amsterdamse wegtunnels, vallen op dit moment de projecten Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam, Vervangingsonderhoud IJ-tunnel en Renovatie Arenatunnel. De Piet Heintunnel is al eerder gerenoveerd en in de toekomst volgen nog de renovatie van de Michiel de Ruijtertunnel en de Spaarndammertunnel.

Halfjaarrapportage

De belangrijkste punten uit het tweede halfjaar 2025 (met enkele ontwikkelingen begin 2026) zijn:

a. Na de afronding van de bouwwerkzaamheden van de nieuwe verkeerscentrale is begin december 2025 gestart met het in bedrijf stellen en testen van de gebouwgebonden installaties. De realisatie van de functionele systemen is verder voorbereid, waarna gestart kan worden met de inhuizing. Door schaarste van specialistische kennis is de afronding van het ontwerp vertraagd, maar zonder impact op de planning van ingebruikname. Er wordt planmatig toegewerkt naar ingebruikname van de verkeerscentrale, die eind 2026/begin 2027 kan plaatsvinden (uiterste datum ingebruikname is bepaald op maart 2027).
   Op 28 januari 2026 vond de oplevering van het gebouw plaats en is gestart met de inhuizing en verdere werkzaamheden richting ingebruikname.
b. De aanbesteding van het vervangingsonderhoud aan de IJ-tunnel (dat nodig is om te zorgen dat de IJ-tunnel blijft voldoen aan de geldende eisen op het gebied van tunnelveiligheid, beschikbaarheid en betrouwbaarheid) is vervolgd met dialooggesprekken met de geselecteerde partijen. Eind december zijn drie geldige inschrijvingen ontvangen, op basis waarvan de directeur Verkeer en Openbare Ruimte op advies van de LeadBuyer op 6 maart 2026 het contract voor de uitvoeringsvoorbereiding heeft gesloten met de combinatie Yunex/Heijmans. Het continueringsbesluit (uitvoeringsopdracht) is beoogd begin 2027.
   Vanwege de grote impact die de sluiting van de IJ-tunnel zal hebben op de bereikbaarheid van de stad, zijn gesprekken gevoerd met diverse partijen, waaronder stadsdelen, GVB en spoedzorgpartijen, en is de start van de algemene projectcommunicatie voorbereid.
c. Het aanbestedingsdossier voor de renovatie van de Arenatunnel (die nodig is om te zorgen dat de Arenatunnel blijft voldoen aan de geldende eisen op het gebied van veiligheid, beschikbaarheid en betrouwbaarheid) is in december 2025 gepubliceerd, waarna is gestart met de dialoogfase van de aanbesteding. In maart 2026 zijn drie inschrijvingen ontvangen. Het sluiten van het contract voor de uitvoeringsvoorbereiding is eind mei 2026 gepland. Het continueringsbesluit (uitvoeringsopdracht) is beoogd begin 2027.
   Daarnaast vinden gesprekken plaats met diverse partijen, waaronder met Parkeren over gebruik van ruimten van de parkeergarage P1 en met de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (brandweer) over de aanschaf van een blusrobot.
d. Een belangrijke stap voor het realiseren van meer uniformiteit (en daarmee efficiëntie en veiligheid) in de bediening van de vijf Amsterdamse wegtunnels is dat naast de eerder gekoppelde Piet Heintunnel nu ook de Michiel de Ruijtertunnel is gekoppeld aan de nieuwe tunnelbediening. De Spaarndammertunnel wordt later in 2026 gekoppeld en dan volgt ook een koppeling van de IJ-tunnel en de Arenatunnel, maar nog wel op basis van de bestaande

bedienmiddelen omdat deze tunnels nog niet zijn gerenoveerd. Een definitieve koppeling van de IJ-tunnel en de Arenatunnel volgt tijdens de projectuitvoering in 2027/2028. Het koppelen van de vijf tunnels vindt dit jaar verspreid plaats om zo risico's te spreiden. Dit betekent wel dat er meer nachtelijke sluitingen nodig zijn dan eerder verwacht. Waar mogelijk worden de werkzaamheden gecombineerd met reeds geplande tunnelsluitingen in het kader van het reguliere onderhoud. Dit is niet in alle gevallen mogelijk, wat tot extra tunnelsluitingen leidt. Het project en de tunnelbeheerder spannen zich in om tunnelsluitingen tot een minimum te beperken.

e. De financiële prognose van de projecten sluit binnen de beschikbare middelen. Een overzicht van de bedragen (kredieten, prognoses, aangegane verplichtingen, betalingen) is opgenomen in de geheime bijlage, dit vanwege aanbestedingsgevoelige informatie.

Budgettair neutrale kredietwijziging

Bij de start van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam (AWA) heeft de raad in 2019 besloten een deel van de risicovoorzieningen ten behoeve van de projecten binnen het programma centraal onder te brengen bij het overkoepelende programma. Het betreffende krediet op programmaniveau is beschikbaar gesteld bij de verschillende kredietbesluiten voor de projecten.
Zodra de risicovoorziening op programmaniveau voor de afzonderlijke projecten moet worden aangesproken, wordt deze uitputting voorgelegd aan het college.

Het college heeft afgelopen halfjaar conform deze regels de volgende budgettair neutrale kredietwijzigingen doorgevoerd.

- Overheveling van in de begroting 2026 opgenomen indexeringskrediet voor prijsstijgingen uit 2024 met een waarde van € 3,7 miljoen naar het krediet van het overkoepelend programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam.
- Toewijzing krediet aan VCA vanuit programma ter grootte van € 0,1 miljoen (vanwege energiekosten testcentrum).
- Toewijzing krediet aan VCA vanuit indexeringen ter grootte van € 1,9 miljoen.
- Toewijzing krediet aan VCA vanuit de risicoreservering ter grootte van € 6,3 miljoen (vanwege onder andere aanpassingen besturing Spaarndammertunnel, toegankelijkheid verkeerscentrale en noodbediening Michiel de Ruijtertunnel).

Deze overhevelingen zijn budgetneutraal. Het betreft uitsluitend een overheveling/verschuiving tussen de reeds beschikbaar gestelde kredieten voor het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam en het krediet voor het project Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam. De hoogte van de jaarlijkse kapitaallasten verandert daarom per saldo niet.

Het college verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Melanie van der Horst
Wethouder Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit